

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Studien zur Briefliteratur Deutschlands im elften Jahrhundert

Erdmann, Carl

Stuttgart, 1986

Briefe

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68934)

- Werner, hess. Graf 177.
 Werner (in Hildesheim) 175. 177.
 Wezilo v. Halberstadt, Eb. v. Mainz
 22, I. 266. 284.
 Wibald v. Stablo 14.
 Wibert, Gegenpapst 171.
 Widerad, Abt v. Fulda 120. 139. 179.
 Wido, B. v. Ferrara 168, 2.
 Wido, B. v. Osnabrück 266, 4.
 Wido, B. 230, I.
 Widukind (Giticlin) v. Köln 266. 282.
 284.
 Wilhelm d. Eroberer 169. 170. 234, 4.
 Wilhelm, Abt v. Hirsau 131. 166—168.
 199. 208. 209. 213, 0.
 Wilhelm v. Aquitanien 234, 4. 237, 2.
 Wilhelm v. Lodersleben 125.
 Wilhelm v. Ölsburg 151. 152. 303.
 Williram, Scholaster zu Bamberg, Abt
 v. Ebersberg 102, 4. 103, 0.
 Wirinto, Bamberger Vasall 277.
 Wolfhere v. Michaelskloster (Hildes-
 heim) 207.
 Worms 14. 105. III. III. 146. 148. 163.
 196. 200—202. 235. 253. 279. 280.
 287. 290; s. auch Adalbert.
 Wormsleben 124, I. 126, I—2.
 Würzburg 17. 21. 28, 4. 29, 2. 46. 108, 2.
 201. 284. 286. 288. 291; s. auch Adal-
 bero, Erlung, Meginhard I., Meinhard.

II. BRIEFE

Aus Teil I Abschnitt 4 und 5 und Teil II Abschnitt 5 sind solche Stellen, die sich ohne Ertrag für die sachliche Erklärung und Auswertung nur auf das Sprachlich-Stilistische beziehen, nicht aufgenommen. Auch Exkurs 2, 4 und 5 sind nicht berücksichtigt; vgl. die Verzeichnisse S. 300 f. 307 f. — Hauptstellen fett

Hannoversche Sammlung

- H 1: 169—170.
 H 2: 161—162. 197. 226, I. 277.
 H 3: 175—177. 192, I. 199. 210. 215.
 H 4: 152—153. 210. 211, 5. 213, 3. 218.
 H 5: 133—134. 210. 211, 5. 215. 216, 0.
 H 6: 156—157.
 H 7: 167—168. 208. 209.
 H 8: 153. 192. 210. 211, 5. 218.
 H 9: 179—180. 210. 214.
 H 10: 151. 199. 219, 3.
 H 11: 144. 175. 199. 219, 3.
 H 12: 123, I. 131, 2. 140—142. 175. 176.
 199. 210. 211, 5. 218. 224, 3.
 H 13: 141—142. 143. 175. 176. 199. 210.
 211, 5. 212, 0. 218. 223, 2. 224, 3.
 H 14: 159. 197, I. 199. 265, I.
 H 15: 136—138. 199. 238. 240, 3. 243.
 245. 250, 4. 254. 265.
 H 16: 123, I. 127—128. 135—139. 159.
 199. 209, 2. 258, I. 265, I.
 H 17: 160. 219, 3. 252, I. 253. 254, I.
 270.
 H 18: 131. 166—167. 199. 208. 209.
 H 19: 166—167. 199.
 H 20 (CU 162/48; Heinrich IV. Anh.
 A): 148. 162—163. 197. 200, I.
 271, I.
 H 21: 168—170. 209, 2.
 H 22: 128—131. 192, I. 199, 3. 210.
 215—217. 218, 2.
 H 23: 121—122. 199, 3. 200. 210. III, 5.
 218. 219.
 H 24: 113, 3. 119, 3. 128—131. 192, I.
 199, 3. 210. 216. 218—221. 224, 2.
 276, I.
 H 25: 124—125. 199, 3. 210. 211, 5.
 218.
 H 26: 45. 56. 74. 88, I. 89, 3. 104. 129—
 130. 161. 199, 3.
 H 27: 172. 176. 178. 199. 210. 214, 3.
 H 28: 164—166. 199. 219, 3.
 H 29: 164. 199.
 H 30: 153—156.
 H 31: 157—158.
 H 32: 145—148. 210. 211, 5. 212, 0.
 215.
 H 33: 163. 168, 3. 197.
 H 34: 149—150.
 H 35 (CU 166/71): 171. 197. 200, I.

- H 36: 101. 182. 184. 185. 187. **188—189**
210. 214, 1—2.
- H 37: 120, 8. **178—179**. 183. 188. 189.
192. 210. 211, 2—4. 214, 1.
- H 38: 144, 1. 173. **174—175** 176. 177.
183. 210. 214, 2.
- H 39: **173—174**. 176. 178. 192. 193, 0.
210. 213, 1.
- H 40: 173. **174**. 177. 183. 184, 3. 210.
213, 1.
- H 41: **178**. 201. 210. 213, 2.
- H 42: **183—184**. 210. 213, 3.
- H 43: **159—160**. 200. 244.
- H 44: **182—183**. 186. 188. 192, 1. 193.
199. 210. 211, 2—4. 213, 3.
- H 45: 123. 126. **184—186**. 189, 1. 199.
210. 222, 3.
- H 46: 122, 1. **158—159**. 199. 242, 3.
243.
- H 47: 120, 6. 123, 1. 125. **134—135**.
153. 181. 199. 210. 211, 5. 218.
303.
- H 48: 182. **187**. 199. 210. 213, 1. 214, 2.
- H 49: 182. **184—187**. 189, 1. 199. 201, 3.
210. 211, 2. 213, 3. 222, 3.
- H 50: 191. **193—194**. 209. 210. 215. 218.
- H 51: **194—195**.
- H 52: **181**. 182. 192, 1. 210. 218. 223, 2.
- H 53: **131—133**. 134. 210. 211, 5. 218.
226, 1
- H 54: **162**. 293.
- H 55: 56, 1. **151—152**. **303—304**.
- H 56: **150—151**.
- H 57: **181—182**. 186. 194. 209. 210.
211, 4. 213, 1. 218. 303.
- H 58: 20. **45**. 53. 56. 74. 77, 3. 79. 80, 0.
84. 95. **161**. 264. 267. 276.
- H 59: **193—194**. 209. 210. 218. 222, 1.
- H 60: **189—193**. 210, 1. 219, 4.
- H 61: **25—32**. 35. 45. 93, 8. 100. 191.
221. 289. 290.
- H 62: 27, 1. **32—36**. 45. 57, 2. 100. 102.
103, 3. 108. III. 112, 2. 114, 4.
192, 1. 222, 4. 235, 0.
- H 63: **25—32**. 35. 36. 45. 76. 94. 191, 1.
- H 64: 18. **41—43**. 45. 286.
- H 65: 19. **36—39**. 41. 45. 68, 1. 86. 88, 2.
89. 98, 2. 101. 103. 104. 105, 1.
108—110. 114, 4. 219.
- H 66: **32—36**. 45. 99, 5. 100. 101, 0. 303.
- H 67: 24. **25—32**. 34—36. 45. 67. 83, 1.
111.
- H 68: 24. **26—32**. 35. 45. 83, 6.
- H 69: **36—39**. 45. 99, 6.
- H 70: **26—32**. 35. 36. 45. 95.
- H 71: **26—32**. 34—36. 45. 57, 2. 93, 8.
94, 2. 96. 100. 101, 0. 284. 302.
- H 72: **42—43**. 45.
- H 73: **33—36**. 45. 100. 101, 0. 102. 104.
111. 221. 222, 4.
- H 74: 17—19. **40—41**. 45. 88, 2. 90, 2.
93, 9. 213, 3. 289. 303.
- H 75: 18. **40—41**. 45. 86. 87. 93, 6. 107.
219. 302.
- H 76: 18. **40—41**. 45. 63, 1. 65, 3. 68.
73. 75. 77. 78, 2. 90. 95, 2. 98, 2.
191, 1. 219.
- H 77: **42—43**. 45. 86. 100, 2. 109.
- H 78: 18. 24. **37—39**. 45. 67. 94. 98, 3.
108. 191, 1.
- H 78a: 24. **33—36**. 45. 67, 1. 94, 2. 95.
100. 192, 1.
- H 79: 22. **33—36**. 38. 45. 57. 59. 68. 69.
86. 95. 100. 108.
- H 80: 17. 19, 1. 22. **37—39**. 45. 89, 5.
93. 95. 98, 3. 99, 5. 101. 103, 3.
104, 4. 108—110. 191, 1.
- H 81: **43—44**. 45. 52. 88. 93. 191, 1. 221.
256, 2. 264. 291.
- H 82—104 (Berengar): 12. 117. 221, 2.
- H 83: 45, 3.
- H 105: 21. 37. **46**. 57, 2. 63. 67—69. 74.
75, 4. 77. 81. 82. 83, 1. 84, 1. 86.
89, 5. 91. 93, 3—6. 98, 4. 99, 5.
104. 106. 108—110. 117.
- H 106 (M 26): 18. **46—47**. 48. 74. 77. 79.
84. 85. 86. 117. 180, 1. **288**.
- H 107: 109, 1. 117.

Weitere Meinhardbriefe

- M 1: 62. 83, 1. 86. 87. 93, 5. 104. 192.
222, 4. **282**. 284.
- M 2: 76, 2. **282**.
- M 3: 19, 1. 79, 1. 88, 1. 93, 7. 94. 101.
104. **282—283**.
- M 4: 18. 39. 88, 2. 93, 7—9. 94. 101. 104.
109. **282—283**.
- M 5: 31. 58, 10. 78, 3. 88. 93. 94, 2. 106.
283.

- M 6: 31, 3. 80. **283.**
M 7: 26. 48. 50, 4. 88, 1—2. **283.** 284.
M 8 (CU 203/27): 49—51. 68. 78. 94. **283.**
M 9 (CU 202/23): 26. 27, 1. 28, 4. 29. 48—51. 94. **283—284.** 286. 303.
M 10: 30, 2. 31. 49. 50. 1. 100. **284.** 288.
M 11: 34. 86. 95. **284.**
M 12: 59. 93. 103, 3. 104. 110. 265. 266, 4. 282. **284.**
M 13: 24, 0. 47. 93, 10. 94. 96. 256. **284.**
M 14: 27, 1. 48. 63. 68. 73. 75, 4. 86. 89, 3. 90, 2. 91. 93. 114, 4. **285.** 302.
M 15: 48. 63, 1. 77, 1. 92, 1. **285.**
M 16: 31, 3. 81. 95. 100. **285—286.** 290. 303.
M 17 (CU 204/26): 49—51. 78, 1. 83, 6. 93, 8. 94. **286.**
M 18: 31, 3. 48. 59. 68. 78. 88. 95. 96. **286.** 303.
M 19: 114, 4. **286.**
M 20: 48. 49. 63, 1. 77. 81. 86. 89, 3. 90. 91, 1. 97. **286.**
M 21: 31, 3. 42. 83, 1. 88. 91, 1. 93, 7. 98, 1. 109. 111. **286.** 288.
M 22: 35. 62, 1. 75. 86. 94. 100. 109. 110, 3. **286.**
M 23: 30, 2. 31, 2. 48. 62. 63, 1. 66, 6. 76. 78. 91. 94, 2. 95. 97. 98, 3. 100. 103. **286—287.**
M 24: 19. 39. 75, 4. 76, 2. 83, 1. 84, 2. 86. 88, 2. 91, 5. 93. 97. 99, 6. 102. 106. 109. 114, 4. **287.**
M 25: 44. 48. 52. 76. 88. 93. 113, 3. 226, 1. 256. 260, 1. 262. 265. 267. **287—288.** 291. 303. 312.
M 26 = H 106.
M 27: 35. 40, 2. 86. 87. 98, 1—3. 100. 109. 113, 3. 210, 3. **288.**
M 28: 30, 2. 31, 3. 48. 93. 95. 100. 114, 4. 284. 286. **288.** 291.
M 29: 35. 41. 81. 83, 6. 95. 100. 104, 4. 114, 4. **288.**
M 30: 49. 61, 1. 66, 6. 86. 93. 106. 109. 221. **289.** 282.
M 31: 18. 48. 93. **289.**
M 32: 34. 66, 6. 74. 89. 98, 2—3. 103. 104, 4. 106. 114, 4. **289.**
M 33: 31. 32. 48. 63, 1. 75, 4. 83, 6. 84, 2. 94. 98, 1. **289.**
M 34: 78. 93. **290.** 302.
M 35: 77, 1. 92, 1. **290.**
M 36: 48. 78, 1. 109, 2. 287. **290.**
M 37 (CU 205/20): 31, 3. **52.** 76. 91. 100. 112, 2. **290.** 301.
M 38 (CU 206/29): **52.** 288. **290—291.**
M 39: 17. 19, 7. 21, 4. 23. **52, 2.** 56. 58, 2. 63, 1. 89, 1. 91. 102. 291.
M 40 (CU 135/43): **52—55.** 56. 73, 1. 78, 1. 84. 93, 3. 95. 97. 226, 1. 228. 231, 1. 233—235. 243, 3. **291—293.** 302.
M 41 (CU 141/44): **52—55.** 56. 63, 1. 73, 1. 75, 4. 83, 1. 93—95. 233, 4. 237, 4. 238. 256—261. 263, 1—2. 287. 292. **293.** 312. 315. 316.
M 42 (CU 282/54): 20. **55.** 56. **301—303.**
M 43 (CU 283/55): 20. **55.** 56. **301—303.**

Codex Udalrici

Nach der Zählung Eccards, die zweite Zahl nach der Zählung Jaffés

- CU 122/36: 249, 3.
CU 127/33: 249, 3.
CU 130/40 Anfang: 232, 1. 250. 251, 0.
CU 130/40 Schluß: 226, 1. 250, 2—4. 251, 0.
CU 132/42: 247. 249. 240, 4. 254.
CU 133/45: 273.
CU 134/39: 249.
CU 135/43 = M 40.
CU 136/— = Reg. III 3.
CU 137/— = Reg. III 7.
CU 138/— = Reg. III 1.
CU 139/— = Reg. III 2.
CU 140/41 = Heinrich IV. Nr. 33.
CU 141/44 = M 41.
CU 162/48 = H 20.
CU 163/47 = Heinrich IV. Nr. 12.
CU 166/71 = H 35.
CU 167/69: 171, 3.
CU 186/46 = Heinrich IV. Nr. 15.
CU 201/87: 291.
CU 202/23 = M 9.
CU 203/27 = M 8.
CU 204/26 = M 17.
CU 205/20 = M 37.

CU 206/29 = M 38.
 CU 210/121 = Heinrich IV. Nr. 35.
 CU 225/117: 157, 5.
 CU 282/54 = M 42.
 CU 283/55 = M 43.

Heinrich IV.

Nr. 5 (Reg. I 29a): 228, 2.
 Nr. 7 (Reg. III 5): 271, 1.
 Nr. 11: 271, 1. 280, 2. 302.
 Nr. 12 (CU 163/47): 248, 3. 253, 1.
 Nr. 15 (CU 186/46): 237, 1—2. 241, 2.
 280, 1.
 Nrr. 24—29 u. 32: 257, 2.
 Nr. 33 (CU 140/41): 54. 226, 1. 233, 2.
 Nr. 35 (CU 210/121): 257, 2.
 Anh. A = H 20.

Gregor VII.

Reg. I 19: 231.
 Reg. I 20: 231.
 Reg. I 21: 228.
 Reg. I 25: 228.
 Reg. I 29a = Heinrich IV. Nr. 5.
 Reg. I 30: 232.
 Reg. I 39: 231.
 Reg. I 42: 227.
 Reg. I 53: 232.
 Reg. I 60: 249. 250.
 Reg. I 62: 227, 2.
 Reg. I 77: 228, 1. 247.
 Reg. I 79: 232.
 Reg. I 84: 232. 243. 292.
 Reg. I 85: 228. 229. 236. 239.
 Reg. II 3: 237, 2.
 Reg. II 10: 160, 3. 247. 248. 252.
 Reg. II 11: 240, 2. 246. 247.
 Reg. II 12: 242, 3. 245.
 Reg. II 25: 122, 1. 227. 242, 3.
 Reg. II 28: 136, 1. 227. 245.
 Reg. II 29: 247, 2. 248. 249, 2—3. 251.
 292.
 Reg. II 30: 229. 236. 240. 243. 248.
 249, 2. 251. 292.
 Reg. II 31: 244. 251.
 Reg. II 37: 160, 1.
 Reg. II 45: 231. 247. 254.
 Reg. II 49: 245.

Reg. II 51: 245.
 Reg. II 52a: 248. 254. 255. 258, 1. 292.
 Reg. II 55: 255, 0.
 Reg. II 60: 228, 0.
 Reg. II 62: 255, 1.
 Reg. II 66: 228. 242, 3. 255, 1.
 Reg. II 67: 228, 0. 272.
 Reg. II 68: 228, 0.
 Reg. II 76: 256, 3. 259, 2. 260.
 Reg. III 1 (CU 138/—): 53—55. 161, 2.
 256, 1. 260, 1—2. 261. 268. 269.
 288. 292. 312.
 Reg. III 2 (CU 139/—): 53—55. 259, 1.
 261. 268. 269. 288. 316.
 Reg. III 3 (CU 136/—): 53—55. 258, 3.
 260. 261. 264, 3. 267, 2. 268. 269.
 3. 288. 292. 314.
 Reg. III 4: 273. 274, 1.
 Reg. III 5: 271. 272.
 Reg. III 7 (CU 137/—): 54. 271, 1—3.
 272. 314.
 Reg. III 10: 229. 236. 253. 255, 0. 258, 1.
 266, 5. 269, 1—2. 270. 271, 1. 272,
 2—3.
 Reg. III 10a: 272, 3.
 Reg. IV 23: 168, 3.
 Reg. IV 24: 168, 3.
 Reg. V 14a: 228, 2.
 Reg. VI 19: 256, 3. 259, 2. 261, 1—2.
 277, 1.
 Reg. VI 34: 277, 5.
 Reg. VII 14a: 228, 2.
 Reg. VII 24: 167, 2.

EC 3: 227, 3. 228, 0. 255, 1. 273, 3.
 EC 4: 227, 3. 228, 0. 255, 1.
 EC 5: 227, 3. 228, 0. 255, 1.
 EC 8: 228, 0. 247, 3. 275.
 EC 9: 228, 0. 247, 3. 275.
 EC 10: 247, 3. 275.
 EC 14: 228, 2. 230, 2. 236. 238, 3. 272, 3.
 279, 2.
 EC 27: 261, 2.

Vgl. ferner im Namenregister unter:
 Adelold, Adelman, Anno, Anselm v.
 Cant., Benno, Bern, Ellinger, Frou-
 mund, Gerbert, Gottfried v. Vend.,
 Gozechin, Herbert, Imad, Walo; auch
 unter Tegernsee, Tours, Worms.

Konkordanz: Registrum Sudendorfs = Hannov. Sammlung

1, 1—2 Nr. 1 = H 23.	2, 31—32 Nr. 25 = H 26.
1, 2—5 Nr. 2 = H 16.	2, 32—33 Nr. 26 = H 54.
1, 5—6 Nr. 3 = H 46.	2, 33—34 Nr. 27 = H 66.
1, 6—8 Nr. 4 = H 17.	2, 34—35 Nr. 28 = H 72.
1, 8—9 Nr. 5 = H 15.	2, 35—36 Nr. 29 = H 31.
1, 10 Nr. 6 = H 11.	2, 41—45 Nr. 33 = H 105.
1, 10—11 Nr. 7 = H 12.	3, 1—3 Nr. 1 = H 44.
1, 11—12 Nr. 8 = H 13.	3, 3—5 Nr. 2 = H 48.
1, 13—16 Nr. 9 = H 107.	3, 5—8 Nr. 3 = H 36.
1, 16—18 Nr. 10 = H 33.	3, 9—10 Nr. 4 = H 57.
1, 20—22 Nr. 12 = H 29.	3, 10—12 Nr. 5 = H 65.
1, 50—52 Nr. 15 = H 18.	3, 12—13 Nr. 6 = H 55.
1, 52—55 Nr. 16 = H 19.	3, 14 Nr. 7 = H 50.
1, 56—58 Nr. 18 = H 7.	3, 14—15 Nr. 8 = H 59.
1, 58—59 Nr. 19 = H 21.	3, 15—16 Nr. 9 = H 106.
1, 60 Nr. 20 = H 28.	3, 16—18 Nr. 10 = H 4.
2, 1—2 Nr. 1 = H 76.	3, 18—20 Nr. 11 = H 79.
2, 2—3 Nr. 2 = H 9.	3, 20—22 Nr. 12 = H 62.
2, 5—7 Nr. 4 = H 61.	3, 22 Anm. * = H 77.
2, 7—9 Nr. 5 = H 68.	3, 22—23 Nr. 13 = H 75.
2, 9—10 Nr. 6 = H 73.	3, 24—26 Nr. 14 = H 37.
2, 10—11 Nr. 7 = H 67.	3, 26—28 Nr. 15 = H 3.
2, 11 Nr. 8 = H 63.	3, 28—29 Nr. 16 = H 74.
2, 11—12 Nr. 9 = H 70.	3, 29—30 Nr. 17 = H 8.
2, 12—13 Nr. 10 = H 60.	3, 30—31 Nr. 18 = H 38.
2, 13—14 Nr. 11 = H 71.	3, 32—33 Nr. 19 = H 39.
2, 14—15 Nr. 12 = H 64.	3, 33—34 Nr. 20 = H 40.
2, 15—16 Nr. 13 = H 30.	3, 34—35 Nr. 21 = H 41.
2, 16—17 Nr. 14 = H 25.	3, 35—36 Nr. 22 = H 42.
2, 17—19 Nr. 15 = H 27.	3, 36—38 Nr. 23 = H 52.
2, 19—21 Nr. 16 = H 47.	3, 38—39 Nr. 24 = H 56.
2, 21 Nr. 17 = H 32.	3, 39—41 Nr. 25 = H 5.
2, 22 Nr. 18 = H 14.	3, 42—43 Nr. 26 = H 45.
2, 22—23 Nr. 19 = H 53.	3, 43—45 Nr. 27 = H 49.
2, 23—24 Nr. 20 = H 10.	3, 45—46 Nr. 28 = H 80.
2, 24—25 Nr. 21 = H 43.	3, 47 Nr. 29 = H 81.
2, 25 Nr. 22 = H 58.	3, 48 Nr. 30 = H 78.
2, 26—28 Nr. 23 = H 22.	3, 48—50 Nr. 30 = H 78a.
2, 28—31 Nr. 24 = H 24.	3, 50—51 Nr. 31 = H 69.

Vgl. die umgekehrte Konkordanz oben S. 24 und 118.